

**UCHWAŁA NR XI/95/15
RADY GMINY GRÓDEK**

z dnia 30 października 2015 r.

w sprawie skargi na przeprowadzenie wyborów Sołtysa Sołectwa Mieleszki

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 i art. 18a ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1515), art. 229 pkt 3 i art. 238 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r. poz. 267, 2014 r. poz. 183, poz. 1195, 2015 r. poz. 211, poz. 702) uchwala się, co następuje:

§ 1. Uznaje się skargę na przeprowadzenie wyborów Sołtysa Sołectwa Mieleszki w dniu 16 sierpnia 2015 r. za bezzasadną z przyczyn wskazanych w uzasadnieniu do niniejszej uchwały.

§ 2. Upoważnia się Przewodniczącego Rady Gminy Gródek do zawiadomienia Skarżących o sposobie załatwienia skargi oraz pouczeniu treści art. 239 Kodeksu postępowania administracyjnego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

UZASADNIENIE

W dniu 21 sierpnia 2015 r. do Urzędu Gminy Gródek wpłynęła skarga od mieszkańców wsi Mieleszki „na tryb przeprowadzenia wyborów na sołtysa sołectwa Mieleszki”. Do skargi dołączono listę podpisów 21 osób. Skarżący zarzucili, iż wybory Sołtysa Sołectwa Mieleszki w dniu 16 sierpnia 2015 r. zostały przeprowadzone przez Wójta Gminy Gródek w sposób nieprawidłowy, gdyż „dopuszczał do głosowania osoby do tego nieuprawnione”, które zdaniem Skarżących nie posiadają statusu stałego mieszkańca. Skarżący wniesli również „o przeprowadzenie wyborów na sołtysa w sposób zgodny z obowiązującym prawem na terenie Rzeczypospolitej Polskiej”.

Kontrola prawidłowości przebiegu i wyników wyborów sołtysów należy do kompetencji rady gminy. Jej uprawnienie w tym zakresie wynika z treści ogólnej normy kompetencyjnej zawartej w art. 18 a ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1515), zwanej dalej „ustawą”.

Biorąc powyższe pod uwagę, Rada Gminy Gródek na podstawie uchwały Nr X/92/15 z dnia 25 września 2015 r. zleciła zbadanie zarzutów podniesionych w skardze Komisji Rewizyjnej i jednocześnie wyznaczyła termin rozpatrzenia skargi do dnia 31 października 2015 r., o czym Skarżący zostali powiadomieni pismem z dnia 28 września 2015 r., znak: S. 1510.4.2015.

Rada Gminy Gródek, po przeanalizowaniu zarzutów podniesionych w skardze w świetle obowiązującego stanu prawnego, w oparciu o przedłożoną przez Komisję Rewizyjną dokumentację z badania skargi ustaliła, co następuje:

I. OBOWIĄZUJACY STAN PRAWNY

Zgodnie z art. 36 ust. 2 ustawy sołtys oraz członkowie rady sołeckiej wybierani są w głosowaniu tajnym, bezpośrednim, spośród nieograniczonej liczby kandydatów, przez stałych mieszkańców sołectwa uprawnionych do głosowania.

Na podstawie delegacji ustawowej, zawartej w art. 35 ust. 3 pkt 2 ustawy, zasady i tryb wyborów organów jednostki pomocniczej określa również statut sołectwa.

Tryb wyboru sołtysa i rady sołeckiej, w okresie zarządzenia, organizacji i przeprowadzenia wyborów Sołtysa Sołectwa Mieleszki w dniu 16 sierpnia 2015 r. regulował Rozdział III Statutu Sołectwa Mieleszki, stanowiącego Załącznik Nr 12 do uchwały Nr V/41/07 Rady Gminy Gródek z dnia 27 marca 2007 r. w sprawie nadania statutów sołectw (Dz. Urz. Woj. Podlaskiego Nr 94, poz. 783). Od 15 października 2015 r. organizację i zakres działania Sołectwa określa Statut Sołectwa Mieleszki, stanowiący Załącznik Nr 12 do uchwały Nr X/91/15 Rady Gminy Gródek z dnia 25 września 2015 r. w sprawie nadania statutów sołectw Gminy Gródek (Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z dnia 30 września 2015 r. poz. 3072).

W związku ze stwierdzeniem przez Radę Gminy Gródek uchwałą Nr VIII/62/15 z dnia 29 czerwca 2015 r. nieważności, przeprowadzonych w dniu 25 kwietnia 2015 r., wyborów Sołtysa i Rady Sołeckiej Sołectwa Mieleszki, Rada Gminy Gródek na podstawie uchwały Nr IX/78/15 z dnia 31 lipca 2015 r. zarządziła zwołać na dzień 16 sierpnia 2015 r. w Świetlicy w Mieleszkach Zebranie Wiejskie dla wyboru Sołtysa i Rady Sołeckiej.

Przedmiotową uchwałą Rada Gminy Gródek, w oparciu o Statut Sołectwa Mieleszki, ustaliła tryb zwołania i przeprowadzenia zebrania wyborczego, a w szczególności zobowiązała Wójta Gminy Gródek do:

- 1) określenia liczby stałych mieszkańców Sołectwa uprawnionych do głosowania na podstawie Rejestru Wyborców Gminy Gródek według stanu na dzień 14 sierpnia 2015 r.;
- 2) poinformowania o zebraniu mieszkańców sołectwa co najmniej na 7 dni przed zarządzonym terminem zebrania poprzez rozplakatowanie informacji zawierającej dzień, godzinę i miejsce zebrania oraz proponowany porządek obrad, na tablicach ogłoszeń w Sołectwie i w Urzędzie Gminy Gródek oraz w budynku Świetlicy w Mieleszkach w sposób umożliwiający zapoznanie się z informacją po zamknięciu Świetlicy, a także na stronie internetowej Gminy Gródek;
- 3) dokonania otwarcia zebrania, stwierdzenia jego prawomocności, a następnie przeprowadzenia wyboru przewodniczącego zebrania, który dalej poprowadzi obrady;
- 4) zapewnienia pomocy w zorganizowaniu i przeprowadzeniu zebrania wyborczego.

II. STAN FAKTYCZNY

Mieszkańcy Sołectwa Mieleszki zostali poinformowani o zebraniu w drodze ogłoszenia Wójta Gminy Gródek z dnia 5 sierpnia 2015 r. w sprawie zebrania wiejskiego dla wyboru Sołtysa i Rady Sołeckiej Sołectwa Mieleszki. Ogłoszenie zostało umieszczone na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy Gródek i w Mieleszkach, na stronie internetowej Gminy Gródek oraz w budynku świetlicy w Mieleszkach w sposób umożliwiający zapoznanie się z informacją po zamknięciu świetlicy – w dniu 6 sierpnia 2015 r.

Zgodnie z protokołem zebrania wiejskiego mieszkańców Sołectwa Mieleszki, zebranie wiejskie rozpoczęło obrady w dniu 16 sierpnia 2015 r. w pierwszym terminie o godz. 14,30. Na ogólną liczbę 80 uprawnionych mieszkańców, ustaloną na podstawie Rejestru Wyborców Gminy Gródek, obecnych było 62 mieszkańców. Uczestnicy zebrania wiejskiego własnoręcznym podpisem potwierdzili swoją obecność na liście wyborców uprawnionych do udziału w wyborach Sołtysa i Rady Sołeckiej Sołectwa Mieleszki, sporządzonej na podstawie Rejestru Wyborców Gminy Gródek. Lista obecności mieszkańców Sołectwa Mieleszki na zebraniu wiejskim w dniu 16 sierpnia 2015 r. znajduje się w dokumentacji zebrania.

Obrady otworzył Pan Wiesław Kulesza - Wójt Gminy Gródek, który po stwierdzeniu prawomocności zebrania oraz przedstawieniu proponowanego porządku obrad, przeprowadził wybór przewodniczącego zebrania. Zebranie wiejskie w głosowaniu

jawnym na przewodniczącą obrad wybrało Panią Ninę Mancewicz, która poprowadziła dalsze obrady. Wybory Sołtysa, a następnie Rady Sołeckiej przeprowadziła Komisja Skrutacyjna wybrana w głosowaniu jawnym przez Zebranie Wiejskie spośród uprawnionych uczestników zebrania. Komisja Skrutacyjna przeprowadziła wybory, odrębnie – Sołtysa oraz Rady Sołeckiej, w sposób zapewniający tajność i bezpośredniość głosowania, a mianowicie: przygotowała karty do głosowania, po wyczytaniu nazwiska z listy wyborców uprawnionych do udziału w wyborach Sołtysa i Rady Sołeckiej Sołectwa Mieleszki wręczała kartę wyborcy, każdy z wyborców wrzucał kartę do głosowania do urny w obecności Komisji Skrutacyjnej, po uprzednim skorzystaniu ze znajdującego się na sali parawanu umożliwiającego tajne oddanie głosu. Po przeprowadzeniu głosowania w wyborach, odrębnie – Sołtysa oraz Rady Sołeckiej, Komisja Skrutacyjna ustaliła wyniki głosowania, sporządziła protokół o wynikach wyborów i odczytując protokół ogłosiła wyniki wyborów. Protokoły Komisji Skrutacyjnej: z wyborów Sołtysa Sołectwa Mieleszki i z wyborów Rady Sołeckiej Sołectwa Mieleszki z dnia 16 sierpnia 2015 r. znajdują się w dokumentacji zebrania.

Nikt z obecnych nie wniósł zastrzeżeń do pracy Komisji Skrutacyjnej oraz do jej protokołów ogłoszonych bezpośrednio po ustaleniu wyników głosowania w każdym z wyborów. Również nikt z obecnych nie wniósł zastrzeżeń do protokołu zebrania wiejskiego, który został podpisany przez Przewodniczącą zebrania – Panią Ninę Mancewicz. Protokół zebrania wiejskiego mieszkańców Sołectwa Mieleszki z dnia 16 sierpnia 2015 r. znajduje się w dokumentacji zebrania.

- III. Z orzecnictwa dotyczącego uprawnień rady gminy do kontrolowania procedur wyborczych organów jednostek pomocniczych i rozstrzygania protestów wyborczych (wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 13 kwietnia 1999 r. sygn. akt II SA 231/99, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu z dnia 30 września 2008 r. sygn. akt III/Wr 8/08, wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 5 lutego 2013 r. sygn. Akt OSK 2029/12) wynika, iż rada gminy posiada uprawnienia do kontrolowania procedur wyborczych organów jednostek pomocniczych i w ramach tej kontroli ma prawo rozstrzygać protesty wyborcze oraz stwierdzać nieważność wadliwie (niezgodnie z prawem) przeprowadzonych wyborów. Jednak najdalej idący wynik kontroli, może być przez radę gminy zastosowany jedynie w przypadku, gdy przeprowadzone bądź przedstawione przez protestujących dowody, wskażą niezbicie na fakt naruszenia przepisów ustaw. Rada Gminy nie może unieważnić wyborów bez dowiedzenia, iż zostały złamane jasno wskazane przepisy prawa powszechnie obowiązującego określającego przesłanki ważności wyborów, bowiem to prowadziłoby do naruszenia art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej ustanawiającego zasadę państwa prawnego oraz jej art. 7 ustanawiającego zasadę działania wszelkich organów władzy publicznej na podstawie i w granicach prawa, a także do naruszenia art. 35 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym, w tej części, w jakim wybór sołtysa powierza on mieszkańcom gminy (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu z dnia 30 września 2008 r. sygn.. akt III SA/Wr 393/08).

Zarzut Skarżących, iż wybory Sołtysa Sołectwa Mieleszki w dniu 16 sierpnia 2015 r. zostały przeprowadzone przez Wójta Gminy Gródek w sposób nieprawidłowy, gdyż „dopuszczał do głosowania osoby do tego nieuprawnione”, które zdaniem Skarżących nie posiadają statusu stałego mieszkańca, nie znajduje potwierdzenia w stanie faktycznym, bowiem:

- 1) organizacja wyborów Sołtysa i Rady Sołeckiej należała do kompetencji Przewodniczącej zebrania i Komisji Skrutacyjnej, wybranych przez Zebranie Wiejskie. Wybory zostały przeprowadzone przez Przewodniczącą zebrania i Komisję Skrutacyjną zgodnie z zasadami i trybem określonym w ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1515) oraz w Statucie Sołectwa Mieleszki, w sposób zapewniający tajność i bezpośredniość głosowania, spośród nieograniczonej liczby kandydatów;
- 2) w wyborach uczestniczyli mieszkańcy Sołectwa Mieleszki ujęci na liście wyborców uprawnionych do udziału w wyborach Sołtysa i Rady Sołeckiej Sołectwa Mieleszki, sporządzonej na podstawie Rejestru Wyborców Gminy Gródek. Uregulowania dotyczące rejestru wyborców zawiera ustawa z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. Nr 21, poz. 112 z późn. zm.). Rejestr wyborców obejmuje osoby stale zamieszkałe na obszarze gminy, którym przysługuje prawo wybierania (art. 18 § 1 Kodeksu wyborczego) .
Zgodnie z wyrokiem Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 27 stycznia 2006 r. (sygn., akt OSK 1853/04) - osobą uprawnioną do głosowania w wyborach sołtysa w danym sołectwie, jest stały pełnoletni mieszkaniec sołectwa, ujęty w stałym rejestrze wyborców w gminie, w której znajduje się dane sołectwo.

Mając powyższe na względzie, Rada Gminy Gródek stwierdza, że brak jest podstaw do unieważnienia wyborów Sołtysa Sołectwa Mieleszki przeprowadzonych w dniu 16 sierpnia 2015 r., a tym samym wniosek Skarżących o przeprowadzenie ponownych wyborów sołtysa jest bezzasadny.